

Waar werken we aan?

1 Iedereen doet mee

- Het hart
- Maatschappelijke beweging
- Talentontwikkeling
- Zichtbaar veranderen

2 Mensenwerk, betekenisvol werk, meedoen voor medewerkers

- Arbeidsmarkt
- Arbeidsvoorwaarden
- Leren en ontwikkelen voor professionals

Visie 2030 Een betekenisvol leven leiden en meedoen

4 Organisatie van de zorg

- Financiering en bekostiging
- Technologie
- Administratieve lasten
- Duurzaamheid

3 Toekomstbestendige en kwalitatief goede zorg en ondersteuning

- Kwaliteit & Kennis
- Jeugd

De VGN: een lerende vereniging

De VGN is een vereniging die leert, deelt en vernieuwt. Samen met leden en partners zorgen we dat kennis en ervaringen breed beschikbaar komen. Zo versterken we elkaar en vergroten we onze impact als sector. [Lees verder >>](#)

Akkoorden en bestuurlijke afspraken

De VGN participeert in een groot aantal akkoorden en bestuurlijke afspraken. [Lees verder >>](#)

Inhoud jaarplan 2026

Visie 2030
Een betekenisvol
leven leiden en
meedoen

In 2026 bouwen we verder aan de ambitie uit de Visie 2030: een samenleving waarin mensen met een beperking volwaardig meedoen en een betekenisvol leven leiden. In dit jaarplan beschrijven we onze doelen voor 2026 en hoe we deze willen bereiken. Vier samenhangende pijlers met bijbehorende thema's geven ons richting hierbij.

Binnen de pijler *ledereen doet mee* zetten we in op meedoen, talentontwikkeling en zichtbaarheid, zodat duidelijk wordt wat mensen met een beperking de samenleving te bieden hebben. Dat kan alleen met sterke professionals: daarom investeren we vanuit de pijler *Mensenwerk, betekenisvol werk en meedoen voor medewerkers* in goede arbeidsvoorwaarden, ontwikkeling en eigen regie van medewerkers.

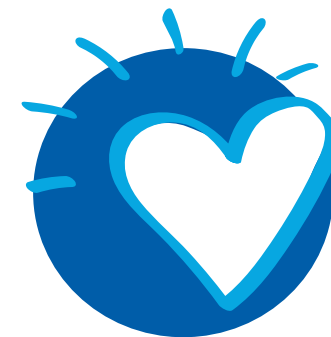
Voor een aantal onderwerpen in dit jaarplan geldt dat de uitvoering primair bij de individuele leden ligt. Als branchevereniging formuleren wij op deze terreinen een gezamenlijke ambitie, die richting geeft aan onze inzet en onze rol in het publieke en politieke debat.

In de pijler *Toekomstbestendige en kwalitatief goede zorg en ondersteuning* werken we aan kwalitatief goede zorg en ondersteuning voor jong en oud, voor intensieve en minder intensieve vragen. En aan kennisontwikkeling en kennisdeling. Dit vraagt om een stevige basis: een goed georganiseerde sector. Daarom richten we ons in de pijler *Organisatie van de zorg* op passende bekostiging, het verminderen van administratieve lasten, slimme technologie en duurzaamheid.

Samen vormen deze vier pijlers onze koers voor 2026: een sector die krachtig en toekomstbestendig is, en bijdraagt aan een samenleving waarin ieder mens telt.

De realisatie ervan is echter afhankelijk van de keuzes en mogelijkheden van de afzonderlijke organisaties, evenals van externe factoren zoals beleid, wet- en regelgeving en de betrokkenheid van andere partijen binnen en buiten de sector.

1 Iedereen doet mee

Het hart van de Visie 2030 is het kompas bij alles wat we doen en nastreven, namelijk meedoen in de samenleving en een betekenisvol leven voor alle mensen met een beperking. Dat raakt vrijwel alle beleidsterreinen zoals wonen, werk, onderwijs of vrije tijd. Meedoen begint met zichtbaar zijn, laten zien waar onze sector voor staat, welke talenten mensen met een beperking hebben en wat zij de samenleving te bieden hebben. Daarmee laten we zien dat de veranderingen die we nastreven ook echt mogelijk zijn.

Het hart

Wat willen we bereiken?

Het hart van de Visie 2030 is ons kompas bij alles wat we doen, namelijk een betekenisvol leven en meedoen voor alle mensen met een beperking in de samenleving.

Er is een groot draagvlak binnen de vereniging voor de (geherwaardeerde) Visie 2030.

Wat gaan we realiseren?

In 2026 is de strategie die volgt uit de herwaardering Visie 2030 uitgewerkt in een manifest en in concrete acties en te behalen resultaten die de realisatie van de Visie 2030 versnellen.

Hoe doen we dit?

We organiseren ledenbijeenkomsten in de regio: de VGN komt naar je toe in het eerste trimester van 2026. We vergroten het draagvlak, creëren met elkaar inspiratie en dagen uit.

Maatschappelijke beweging

Wat willen we bereiken?

We hebben een brede groep bondgenoten waarmee we samenwerken aan een inclusieve samenleving.

Mensen met een beperking kunnen meedoen in hun omgeving, hiervoor werken professionals gelijkwaardig samen met de mensen die belangrijk voor hen zijn.

Wat gaan we realiseren?

We creëren inspirerende actieplekken met fysieke en digitale experimenteerruimte waar professionals van 20+ organisaties geïnspireerd en gecoacht worden om hun praktijk te vernieuwen aansluitend op de Visie 2030.

In 2026 is het Lab 2030 gericht op het thema 'het vergroten van het netwerk van iemand met een beperking'.

We laten zien dat het realiseren van de Visie 2030 gewoon kan! We delen goede voorbeelden zodat mensen in de rol van middenmanagement, staf en zorgmedewerker geïnspireerd raken om ook in beweging te komen. Daarnaast voelen bestuurders zich trots over de voorbeelden die zij hebben gedeeld voor de VGN-kanalen (directiemail, sociale media kanalen, nieuwsbrief)

Hoe doen we dit?

We organiseren een aantal bijeenkomsten, zo mogelijk met samenwerkingspartners, als vervolg op de herwaardering van de Visie 2030. We haken aan bij relevante vernieuwingsbewegingen zoals Radicale Vernieuwing.

In 2026 doen 12 tot 16 organisaties (met mensen van een specifieke locatie die gaan experimenteren, alsook stafmedewerkers en bestuurders/directeuren) mee aan het experimenteertraject 'het vergroten van het netwerk van iemand met een beperking'.

In 2026 hebben we de verbinding gemaakt tussen het lab en de VGN-academie.

Het Platform leven = meedoen wordt gevuld met verhalen/ goede voorbeelden over verschillende thema's, van minimaal 30 verschillende voorbeelden. Die laten zien hoe het realiseren van de Visie 2030 kan, wat dit betekent voor de deelnemers en hoe dit het werk van de professionals verrijkt. Deze worden actief gedeeld via sociale media.

Talentontwikkeling

Wat willen we bereiken?

Ieder mens met een beperking kan zijn/haar talenten ontwikkelen.

Alle mensen met een beperking hebben betekenisvolle activiteiten of werk in verbinding met de samenleving. Onder werk verstaan we passend (onbetaald) werk of op dagbestedingslocaties, bij bedrijven, vrijwilligerswerk en reguliere banen.

Er is structurele financiering voor het opleiden van mensen voor wie een beroepsopleiding niet vanzelfsprekend is.

Alle leden van de VGN hebben, zonder tweede lidmaatschap, toegang tot de VGN Academie.

Wat gaan we realiseren?

VGN-leden bieden cliënten betekenisvolle activiteiten in verbinding met de samenleving.

VGN-leden begeleiden cliënten die dit willen en kunnen naar passende (onbetaalde/betaalde) werkplekken in de samenleving.

Alle leden zijn lid van de VGN Academie. Hiervoor komt er een verdiepende verkenning van de samenwerking tussen de VGN en de VGN Academie met verschillende scenario's. We maken een keuze voor een scenario en er is een stappenplan om het scenario te realiseren.

We verkennen aan welke nieuwe brancheopleiding de leden het meeste behoefte hebben. We ontwikkelen deze nieuwe brancheopleiding en drie nieuwe levensmodulen samen met de VGN Academie.

We zetten ons in voor structurele financiering en blijven streven naar aansluiting bij reguliere financieringsstromen voor een leven lang ontwikkelen voor mensen met een beperking.

Hoe doen we dit?

We organiseren dialoogtafels voor kennisuitwisseling en dilemma's. We ontwikkelen een strategie rond de doorstroom van dagbesteding naar betaald werk die rekening houdt met de financiële gevolgen voor VGN-leden. We organiseren een verdiepingsbijeenkomst met de NTZ over doorstroom van dagbesteding naar betaald werk.

We zoeken de samenwerking met andere sectoren of grote bedrijven. We zoeken aansluiting bij de bestaande infrastructuur rond werk en inkomen, onder andere via het ministerie van SZW, en pleiten voor een aparte thematafel.

We voeren de lobby om financiële risico's weg te nemen bij de stap van uitkering naar werk, van dagbesteding naar werk. Dat doen we onder meer door te participeren in het programma Simpel Switchen van het ministerie van SZW.

We stimuleren dat de VGN Academie een nieuwe branche-opleiding ontwikkelt in samenwerking met de VGN-leden.

We stimuleren dat leden mensen met een beperking de mogelijkheden geven om zich te ontwikkelen en hiervoor een leerinfrastructuur inrichten zoals die voor zorgprofessionals gebruikelijk is.

Zichtbaar veranderen

Wat willen we bereiken?

Vanuit een nieuwe communicatiestrategie vergroten we de zichtbaarheid van de gehandicaptenzorg en versnellen we de transformatie van de sector. We willen scherper positioneren en agenderen, beter informeren en sneller transformeren.

Wat gaan we realiseren?

We hebben een lobby- en mediastrategie met scherpe inhoudelijke keuzes, gericht op meedoen in de samenleving en op een aantrekkelijke arbeidsmarkt voor mensen met een beperking én voor professionals.

Hoe doen we dit?

We bepalen kernthema's waarbinnen de prioriteiten van de VGN verwerkt zijn en goed aan bod komen. We zorgen ervoor dat onze uitingen bij elkaar optellen en zo maken we onze communicatieve impact zo groot mogelijk.

We werken met een contentplanning die een jaar vooruitkijkt. We hebben een strategisch communicatieplan en een krachtige contentstrategie die hierop aansluit. We communiceren via onze eigen media en kanalen vooral over kernthema's die bijdragen aan onze strategische doelen.

Over de kernthema's communiceren we herhaaldelijk met een duidelijke kernboodschap en hiervoor creëren we unieke content. De content is afgestemd op de unieke doelgroepen die we via onze verschillende kanalen bereiken.

We zorgen dat we relevante doelgroepen/stakeholders voorzien van relevante informatie via de voor hen passende kanalen, op het juiste moment.

We kennen de belangrijkste woordvoerders (met nadruk op VWS, SZW en OCW) in de Tweede Kamer en zij kennen ons. We kennen de belangrijkste journalisten die schrijven over zorg en participatie en zij kennen ons.

2 Mensenwerk, betekenisvol werk, meedoen voor medewerkers

Gehandicaptenzorg is mensenwerk. Medewerkers doen hun werk met passie. Werkgevers zorgen dat medewerkers grip en zeggenschap op hun eigen werk hebben. Onze zorgprofessionals krijgen de juiste ontwikkelmogelijkheden. Als koploper van de skillsgerichte aanpak zijn professionals voldoende wendbaar om continu passende zorg en begeleiding te leveren met de nieuwste inzichten. We willen een aantrekkelijke sector zijn en blijven, met goede arbeidsvoorwaarden, ruime ontwikkelmogelijkheden en eigen regie. Zodat zij naast hun werk ook volop kunnen meedoen in de samenleving.

Arbeidsmarkt

Wat willen we bereiken?

De gehandicaptenzorg is een aantrekkelijke sector om in te werken. Medewerkers worden gezien en ervaren grip en zeggenschap op hun eigen werk.

We verlagen de uitstroom.

Wat gaan we realiseren?

We hebben een pakkende visie op de arbeidsmarkt in de gehandicaptenzorg.

We versnellen het anders organiseren van zorg en ondersteuning. Ambitie is dat de instroom in de sector hoger is dan de uitstroom en het ziekteverzuim met 1%-punt daalt.

Cruciaal werk wordt goed beloond, zeker bij complexe zorg. te behalen resultaten die de realisatie van de Visie 2030 versnellen.

Hoe doen we dit?

We stellen een overkoepelende analyse op. De visie sluit aan bij de Visie 2030 en vormt het fundament voor het arbeidsmarktbeleid vanuit de VGN.

We werken samen met FWG en BoZ om de impact van Waarde van Werk in beeld te brengen. Afhankelijk van de impact besluiten we over het vervolg en brengen we in beeld wat nodig is (verankering in cao en in bekostiging) om tot een realistisch implementatieplan te komen.

Arbeidsvoorwaarden

Wat willen we bereiken?

VGN-leden bieden hun medewerkers betekenisvol werk, ondersteund door goede en marktconforme arbeidsvoorwaarden.

De VGN-leden kunnen hun rol als goede werkgever mede invullen dankzij de cao-helpdesk, informatiemateriaal en voorlichtingsbijeenkomsten over arbeidsvoorwaarden.

Wat gaan we realiseren?

We bereiden ons goed voor op de volgende ronde cao-onderhandelingen, waarbij we de betrokkenheid en inspraak van de medewerkers op het cao-mandaat vergroten en de samenwerking met de vakbonden verbeteren.

Het voorlichtingsmateriaal vanuit de helpdesk is geactualiseerd en eenvoudig toegankelijk voor leden.

Hoe doen we dit?

We halen wensen en belangen op van medewerkers en leidinggevenden zodat dit de basis vormt voor de VGN-inzet bij de volgende cao.

Vier van de acht onderzoeken uit het cao-onderhandelingsresultaat zijn afgerond, met de overige is een begin gemaakt.

Twee keer per jaar geven we een voorlichtingsbijeenkomst voor nieuwe managers en HRM-professionals. We maken een begin met een netwerk voor HR-professionals.

Leren en ontwikkelen voor professionals

Wat willen we bereiken?

We bereiken een optimaal opleidingsklimaat dat zorgt voor voldoende en goed opgeleide medewerkers in de gehandicaptenzorg.

Leden van de VGN zetten zich in om talenten te (h)erkennen en passende begeleiding te bieden.

Vanuit het Rijk is er een structurele financieringsstructuur voor ontwikkeling van professionals.

Wat gaan we realiseren?

Het beroepsonderwijs sluit goed aan bij de wensen van de gehandicaptenzorg en de leerbehoefte van de huidige en toekomstige professionals.

Er is passende onderwijsfinanciering. In 2026 zijn er nieuwe subsidiemogelijkheden als structurele en gelijkwaardige opvolger van het Stagefonds en Sectorplanplusgelden.

Leden van de VGN zetten zich in om talenten van (toekomstige) professionals te (h)erkennen en passende begeleiding te bieden.

Hoe doen we dit?

Met de Vereniging Hogescholen werken we aan een certificatenroute binnen het HBO.

We bereiken consensus binnen SBB-verband om het kwalificatiedossier Maatschappelijke Zorg (niveau 3 en 4) te actualiseren met de onderdelen: digitale vaardigheden, technologie en sociale innovaties.

Samen met het HBO/Vereniging Hogescholen werken we aan pilots om passende werkbegeleiding te bieden aan leerlingen.

We werken aan een skillsgerichte arbeidsmarkt door verrijking van de Sectorale Ontwikkelpaden, samenwerking met het UWV via de skillsagenda en met de Stichting Integraal Skillspaspoort & Skillsambassade.

We doen onderzoek naar passende onderwijsfinanciering voor leden en voeren gesprekken met VWS. We lobbyen voor nieuwe subsidies of financieringsmogelijkheden voor beroepsonderwijs, al dan niet in een beschikbaarheidsbijdrage/doorberekening in NZA-tarieven of nieuwe subsidievormen.

3 Toekomstbestendige en kwalitatief goede zorg en ondersteuning

Wij staan voor kwalitatief goede zorg en ondersteuning voor kinderen, jongeren en volwassenen met een beperking met een intensieve of een wat minder intensieve vraag. Kennisontwikkeling en kennisdeling zijn essentieel.

Kwaliteit & Kennis

Wat willen we bereiken?

Er is een actueel gedragen Kwaliteitskompas Gehandicaptenzorg (KKGHZ) met een eenduidige, toekomstbestendige en duurzame visie op kwaliteit. Leden van de VGN zetten deze in voor het leren en ontwikkelen van hun eigen kwaliteit van zorg en ondersteuning, om zo bij te dragen aan een betekenisvol leven en onbeperkt meedoen van mensen met een beperking.

Er is tijdig passende zorg en ondersteuning voor mensen met een (zeer) intensieve zorg- en ondersteuningsvraag.

Er is een versterkte kennisinfrastructuur die professionals in de gehandicaptenzorg voorziet van de noodzakelijke kennis voor het leveren van goede kwaliteit van zorg en ondersteuning.

Wat gaan we realiseren?

We hebben inzicht in de impact van de nieuwe visie op kwaliteit op het kompas, ter voorbereiding op de actualisatie

van het kompas voor 2028. Voor het toewerken naar het volgende kompas ligt een plan van aanpak klaar. Ook is er een toekomstbestendige Waaiervan cliëntervaringsinstrumenten beschikbaar.

We willen onnodige escalaties voorkomen, wachtlijsten terugdringen en de samenwerking tussen de gehandicaptenzorg en de geestelijke gezondheidszorg verbeteren.

We zorgen ervoor dat de kennisproducten van onze kennispartners van het Kennisplein en de ontwikkeling van best practices aansluiten aan bij de thema's uit de Visie 2030 en de behoefte van VGN-leden.

Het implementatieplan voor de Kennisinfrastructuur EVB+ en LVB+ is uitgevoerd, waarmee er een kennisinfrastructuur staat waarbij leden zelf en stakeholders actief participeren en kennis delen.

Hoe doen we dit?

De stuurgroep KKGZH maakt een analyse van de impact van de herijkte visie op kwaliteit op het kompas en onderzoekt wat er op basis daarvan nodig is voor aanpassingen in het kompas. De stuurgroep start de actualisatie van het kompas.

We geven opvolging aan het (meta)advies van de Commissie van Deskundigen (CvD) over de toekomst van de Waaier.

Bij elk van bovenstaande acties communiceert de VGN over 'het waarom' van het KKGZH en de keuzes die we maken met leden en betrokken partijen in de stuurgroep KKGZH.

De partijen die lid zijn van de stuurgroep KKGZH dragen actief de herijkte visie en 'het waarom' van het KKGZH uit naar hun eigen achterban.

We werken samen met VWS, ZN, leder(in) en de Nederlandse ggz aan de uitvoering van de bestuurlijke afspraken complexe zorg over het voorkomen van onnodige escalaties, het terugdringen van wachtlijsten en de samenwerking tussen de

gehandicaptenzorg en de geestelijke gezondheidszorg. We creëren overzicht van alle lopende initiatieven.

De VGN onderhoudt structureel het netwerk van kennismanagers en kennispartners en agendeert en adresseert collectieve kennisvragen vanuit de VGN. De VGN coördineert structureel samen met Vilans en ZonMw het Kennisplein.

De VGN organiseert met de Kenniscoalitie het volgende congres Focus op onderzoek.

Wat willen we bereiken?

Kinderen, jongeren en de gezinnen waarin zij opgroeien kunnen nu en in de toekomst rekenen op tijdige en passende zorg (Wlz, Zvw) of hulp (Jw).

Er is een beter werkend jeugdstelsel met passende tarieven, minder administratieve lasten en minder risico's voor de continuïteit van jeugdhulp.

Alle kinderen hebben toegang tot onderwijs (of onderwijskundige expertise).

Alle kinderen hebben toegang tot kinderopvang.

Wat gaan we realiseren?

We dragen bij aan de implementatie van de Hervormingsagenda Jeugd, met bijzondere aandacht voor thema's als regionalisering, standaardisering, en het uitgangspunt dat kinderen thuis of zo thuis mogelijk opgroeien. Daarbij gaat het onder meer om het afbouwen van residentiële jeugdhulp en het versterken van gezinsgericht werken. Ook richten we ons op kwaliteit en samenwerking met stevige lokale teams, in het bijzonder waar het gaat om kinderen en jongeren met

een levenslange en levensbrede beperking, en de gezinnen waarin zij opgroeien.

Kdc

We geven met samenwerkingspartners invulling aan het in 2025 vernieuwde positionerings- en werkdocument voor kdc's.

Zorg en Onderwijs

In 2026 worden minimaal twee OplossingenLabs rond het thema Zorg en Onderwijs (ZiO) georganiseerd (binnen de kaders van de huidige wetgeving) door het NJI samen met de VNG, de Sectorraad GO en de VGN.

Komende wetsaanpassingen dragen echt bij aan het eenvoudiger organiseren van ZiO en onderwijszorg-arrangementen (OZA's) voor kinderen en jongeren.

Inclusieve kinderopvang

Met 25 leden gaan we (regionaal) werken aan meer inclusieve kinderopvang samen met alle betrokken samenwerkingspartners. Bijvoorbeeld voor kinderen die nu op de wachtlijst staan van een KDC. We ontwikkelen een lijn voor de schaalbaarheid.

Hoe doen we dit?

We nemen deel aan de Stuurgroep Hervormingsagenda en de relevante werkgroepen.

We voeren actief lobby voor goede wetsvoorstellen.

We nemen onder andere deel aan de Werkgroep Inclusief onderwijs en het ambtelijke en bestuurlijke impulsoverleg.

We dragen bij aan de uitwerking, ook in wet- en regelgeving, van de werkagenda Route naar inclusief onderwijs.

Met een groep van 25 ambitieuze leden werken we op een innovatieve wijze versneld aan meer inclusieve kinderopvang.

4 Organisatie van de zorg

Goede zorg en ondersteuning vraagt om het goed organiseren ervan. Dat begint met een adequate bekostiging. Het betekent ook dat medewerkers hun tijd kunnen besteden aan zorg en ondersteuning voor mensen met een beperking. Dat is de reden waarom zij hebben gekozen voor de gehandicaptenzorg. En dus helpen we medewerkers (en cliënten) met ondersteunende technologie en gaan we de administratieve lasten aanpakken. Ten slotte zetten we vol in op het duurzaam organiseren van de zorg, met oog voor klimaat en voeding.

Financiering en bekostiging

Wat willen we bereiken?

Er is een passende bekostiging voor het leveren van goede zorg en ondersteuning aan cliënten in de vijf domeinen (Wlz, Wmo, JW, Wfz, Zvw). Die middelen faciliteren de Visie 2030 en maken innovaties/transitie mogelijk.

Wat gaan we realiseren?

Er zijn adequate (maximum)tarieven.

We hebben passende inkoopafspraken.

Er is voldoende macrobudget (inkoopkader) beschikbaar en structurele financiële ruimte bij gemeenten.

Hoe doen we dit?

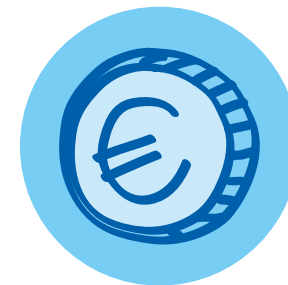
Adequate (maximum)tarieven

We brengen kennis van aanbieders in bij komende vervolgonderzoeken met als doel dat de NZa ook voor die onderdelen komt tot een herijking van de maximumtarieven die kostendekkend zijn.

We maken met de NZa afspraken hoe maximumtarieven voldoende kostendekkend blijven tussen twee kostenonderzoeken in (signaalwaarden op bijvoorbeeld ziekteverzuim) en welke gegevens aanbieders daarvoor beschikbaar moeten hebben.

Voor VG7-differentiatie werkt de VGN samen met ZN, VWS en de NZa aan monitoring om upcoding te voorkomen en bij te sturen indien mogelijk.

We lobbyen voor herijking van NIC-tarieven en kosten-dekkende GZSP-tarieven per 2027.

We lobbyen voor adequaat onderhoud van de tarieven in de forensische zorg (onder meer de doorwerking van de aanpassing in de Wlz-tarieven naar de forensische zorg).

Passende inkoopafspraken

We waken voor een passend richttariefpercentage (conform arrest gerechtshof).

Administratieve lasten van het inkoopbeleid beperken we tot een minimum. We streven naar een zo veel mogelijk eenvormig beleid van zorgkantoren.

We zetten bij de zorgkantoren in op kostendekkende Meerzorgprofielen per 2027, voor Wlz en voor Wfz.

We dragen actief bij aan het Programma Standaardisering van de Hervormingsagenda Jeugd. In dit programma worden productomschrijvingen opgeleverd voor in ieder geval

de zorgvormen die minimaal regionaal moeten worden ingekocht en zullen uiteindelijk ook in landelijke tarieven worden uitgewerkt.

We pleiten voor verdere standaardisering binnen de Wmo en voor uitwerking van de afspraken uit de Hervormingsagenda Jeugd rond de consultatie en expertisefunctie.

Voldoende beschikbaar macrobudget (inkoopkader) en structurele financiële ruimte bij gemeenten

We lobbyen voor een Wlz-kader en een forensisch kader met voldoende ruimte om de productieafspraken tussen zorgkantoren resp. DJI en aanbieders te accommoderen. We bestrijden ongefundeerde kortingen op het kader en op tarieven.

Er blijven zorgen over de afspraken tussen het Rijk en gemeenten over het financiële kader voor zowel de Jeugdwet als de Wmo. De VGN blijft zich inzetten voor een passend financieel kader om jeugdhulp en ondersteuning te kunnen bieden vanuit de gehandicaptenzorg.

Technologie

Wat willen we bereiken?

Een goede onderbouwing van de toegevoegde waarde van specifieke technologische toepassingen en ruimte zodat zorgorganisaties kunnen experimenteren.

Vraagbundeling, standaardisatie en kostenbeheersing van technologieën (ook ICT-gerelateerd) verlopen via gezamenlijke inkoop.

Het vergroten van kennis over technologische innovaties (waaronder AI), ICT (-beleid) en digivaardigheden bij (toekomstige) professionals, staf, management en bestuur.

Zorgverleners hebben toegang tot relevante zorggegevens op de plek en het moment waarop ze die nodig hebben.

Wat gaan we realiseren?

We onderzoeken de toegevoegde waarde van technologische toepassingen en stimuleren hun inzet.

Praktische en wetenschappelijke kennis over technologische toepassingen wordt ontsloten en gedeeld.

Leden krijgen voldoende ruimte om te experimenteren en stappen te zetten met de implementatie en opschaling van technologie.

Voor twee kansrijke producten/gebieden bundelen we de vraag (wensen) en kopen deze voor zover mogelijk gezamenlijk in. Daarbij wordt gewerkt aan standaardisatie.

We ontwikkelen een bestuurlijke leergang over ICT en gegevensuitwisseling en tien leden melden zich aan.

Organisaties worden gestimuleerd middelen te ontwikkelen/gebruiken voor digitale vaardigheden. Medewerkers en organisaties worden daarbij ondersteund.

VGN-leden zijn actief betrokken bij Medicatieoverdracht in de keten, eOverdracht in de gehandicaptenzorg, de gegevensuitwisseling arts VG-huisarts(enpost) en KiK-V voor de gehandicaptenzorg.

Hoe doen we dit?

We agenderen en volgen onderzoek naar technologische toepassingen bij partners zoals ZoTeG, Vilans & Academy Het Dorp (Innovatie-Impuls II) en Digizo.

We sluiten aan bij Anders Werken in de Zorg en stimuleren langs deze weg het delen van kennis en de bundeling van kracht.

We formeren twee groepen aanbieders die bereid zijn hun gezamenlijke vraag te bundelen en gezamenlijk in te kopen. We zoeken een partij die met deze groepen zorgaanbieders gezamenlijk wil inkopen.

We ontwikkelen een leergang voor bestuurders en verkennen welke samenwerkingspartners we kunnen betrekken.

We sluiten aan bij landelijke initiatieven die zich inzetten om kennis te vergroten en leermiddelen te ontwikkelen voor medewerkers van zorgorganisaties zoals Digivaardig in de zorg en het programma Informatieveilig gedrag in de zorg.

We nemen deel in en dragen bij aan landelijke gremia, waaronder Informatieberaad Zorg (IB) en Digitaal Transitieorgaan (DTO), en we verspreiden gerichte communicatie.

Administratieve lasten

Wat willen we bereiken?

Administratieve lasten worden tot een minimum beperkt. Wat we registreren is nodig voor de zorg en helpt medewerkers deze zo goed mogelijk te bieden.

Wat gaan we realiseren?

Vernieuwend werken en verantwoorden

Dubbele controles in het verantwoordingsproces rond de zorg-inkoop en -levering worden geschrapt. De controle op de feitelijke levering van zorg wordt vereenvoudigd,

Leden beperken de interne regeldruk zo veel mogelijk door het breed implementeren van de pilot "nee tenzij".

De door het ketenbureau ontwikkelde contractstandaarden en kernbedingen worden door 80% van de gemeenten gebruikt.

Vanaf 2026 wordt het Kwaliteitskompas Gehandicaptenzorg (KKGHZ) breed toegepast binnen de Wmo: 50% van de aanbieders verantwoordt zich voor de Wmo via het kwaliteitskompas. Er zijn in de Wmo passende en toereikende beschikkingen (inclusief duur), ook voor mensen met langdurige of intensieve zorgvragen.

Onze wijzigingsvoorstellen van de evaluatiewet Wzd zijn zoveel mogelijk overgenomen.

Hoe doen we dit?

We hebben een handreiking voor gemeentes en zorgaanbieders om hen te helpen de lastendruk bij het inkoopproces te verminderen.

We organiseren een bijeenkomst voor gemeenten over het kwaliteitskompas. Leden gaan aan de hand van de handreiking in gesprek met gemeenten over het verantwoorden via het kwaliteitskompas.

We gaan in gesprek met de VNG hoe zij hun leden kunnen motiveren de standaarden en kernbedingen te gebruiken. We lobbyen richting VWS (en de Kamer) voor reductie van onnodige lastendruk in relatie tot de Wzd, afhankelijk van de voortgang van wetgevingsproces.

We ontwikkelen een standaard duurzaamheidsrapportage waarmee VGN-leden zelf de verantwoording over duurzaamheid kunnen vormgeven en we stimuleren leden daarmee aan de slag te gaan.

Duurzaamheid

Wat willen we bereiken?

De gehandicaptenzorg werkt aan duurzame, klimaat-vriendelijke zorg die bijdraagt aan gezondheid, kwaliteit van leven en werkplezier.

Wat gaan we realiseren?

Het project *Voedseltransitie langdurige zorg* is eind 2027 succesvol afgerond. Minimaal 12 VGN-leden hebben hun voedingsaanbod structureel verduurzaamd, conform de Green Deal.

Eind 2026 zijn in het kader van De Groene Gehandicaptenzorg minimaal 25 leden actief bezig met vergroenen van hun terreinen en tuinen bij woningen in de wijk en maken zij beter gebruik van dit groen bij zorg en ondersteuning.

Eind 2026 hebben minimaal 50 VGN-leden duurzaamheid opgenomen in hun strategie/jaarplan, inclusief concrete doelen, toewijzing van mensen en middelen en meetbare resultaten.

De afspraken uit de *Green Deal Duurzame Zorg 3.0* zijn afgerond.

Hoe doen we dit?

We ontwikkelen publiek beschikbare factsheets en tools met bestaande voedingskennis. We brengen de mogelijkheden in kaart om voedselverspilling tegen te gaan en voedselveiligheid te borgen. We delen succesvolle interventies van leden.

We adviseren voor het maken van een Groenvisie op zorglocaties. We organiseren inspiratiesessies en starten een leernetwerk gericht op kennisdeling.

We verspreiden de e-Handreiking Duurzaamheid in strategie onder alle VGN-leden. We ontwikkelen een voorbeeldtekst voor het opnemen van duurzaamheid in het jaarplan en delen goede voorbeelden.

We richten ons met name op acties die bijdragen aan het bevorderen van circulariteit. Daarbij zetten we in op het gebruik van wasbaar incontinentiemateriaal, op het vergroten van bewustwording en draagvlak voor verduurzaming bij cliënten en medewerkers, en op het verduurzamen van zowel vastgoed als de mobiliteit van cliënten en medewerkers.

De VGN: een lerende vereniging

De VGN is een vereniging die leert, deelt en vernieuwt. Samen met leden en partners zorgen we dat kennis en ervaringen niet binnen organisaties blijven, maar breed beschikbaar komen. Zo versterken we elkaar en vergroten we onze impact als sector. We zorgen dat de randvoorwaarden voor goede zorg en ondersteuning op orde zijn en dragen daarnaast gericht bij aan implementatie. Dat doen we bijvoorbeeld door betrokken te zijn bij de ontwikkeling van prototypes (zoals de pilot met Bouwend Nederland), door leernetwerken te faciliteren (zoals Lab 2030) en door goede voorbeelden te delen via onze kanalen. Wanneer we ons inzetten voor of met individuele leden, zorgen we dat dit altijd leidt tot input voor leernetwerken, kennisdeling of terugkoppeling naar het landelijke niveau. Zo verbinden we randvoorwaarden, implementatie en kennisdeling, en versterken we de gezamenlijke beweging binnen de vereniging.

Het hart

In 2026 zetten we stevig in op een cultuur van leren, anders samenwerken en anders ontmoeten. Dat geldt voor medewerkers onderling én samen met mensen met een beperking en hun netwerk. Lef en liefde zijn daarbij het uitgangspunt. We organiseren intervisie voor onze facilitators, trainen nieuwe collega's in deze rol en betrekken hen – samen met andere collega's – bij strategische thema's. Zo zorgen we

dat lastige vragen en dilemma's op tafel komen en dat we elkaar blijven uitdagen.

Samenwerking en communicatie

We bouwen aan een vereniging waar leden elkaar weten te vinden. Kennis en goede voorbeelden delen we via bijeenkomsten en onze communicatiekanalen. We brengen samenwerkingsstructuren in kaart en maken een handreiking met mogelijke instrumenten. Elk thema uit het jaarplan krijgt een kernboodschap en doel. Alle VGN-kanalen sluiten op elkaar aan en versterken elkaar. Zo ontstaat samenhang: leden zien wat we doen, en voelen zich uitgenodigd om mee te denken en mee te werken. Door betere samenwerking binnen de VGN kunnen we meer impact maken als vereniging.

Maatschappelijke beweging

We zetten de koers van Visie 2030 door en werken samen met vernieuwers en impactmakers. We organiseren werkbezoeken, sluiten aan bij vernieuwingsbewegingen en laten zien dat vernieuwing kan. Zo maken we samen de beweging naar een samenleving waarin mensen met een beperking volwaardig meedoen.

Kwaliteit en duurzaamheid

VGN-leden begrijpen de achterliggende context van het Kwaliteitskompas Gehandicaptenzorg en steunen de wijze waarop we in het veld gezamenlijk werken aan goede kwaliteit van zorg en ondersteuning voor mensen met een beperking. Duurzaamheid maakt daar deel van uit. We organiseren bestuurlijke bijeenkomsten en zetten lobby en fondsenwerving voor vergroening in gang.

Kennis en dialoog

Onze leden zijn goed geïnformeerd over wet- en regelgeving, sectorontwikkelingen en de inkoopcyclus. Ze worden actief betrokken bij beleidsvorming, prioritering en uitvoering. VGN-leden krijgen kennis en instrumenten aangereikt om ervaringen uit te wisselen op specifieke thema's. Denk aan stuur- en klankbordgroepen, platforms, updates in de directiemail, netwerkdagen en handreikingen. De VGN is in voortdurende dialoog met leden om te weten wat er nodig is en waar problemen (kunnen) optreden. Altijd gericht op leren van elkaar, delen van ervaringen en versterken van de hele sector.

Akkoorden en bestuurlijke afspraken

De VGN participeert in een groot aantal akkoorden en bestuurlijke afspraken:

- Toekomstagenda zorg en ondersteuning voor mensen met een beperking
- Transitieakkoord ZN - VGN
- Bestuurlijke afspraken complexe zorg
- Hervormingsagenda Jeugd
- Green Deal Duurzame Zorg 3.0

Daarnaast verkennen we met VWS, ZN en Ieder(in) of er voldoende basis en draagvlak is voor een akkoord over de gehandicaptenzorg in de Wlz.

Toekomstagenda zorg en ondersteuning voor mensen met een beperking

De [Toekomstagenda zorg en ondersteuning voor mensen met een beperking](#) geeft in zes hoofdstukken richting aan de ontwikkeling van de gehandicaptenzorg tot 2027 namelijk:

1. Complexe zorg
2. Licht verstandelijke beperking
3. Thuiswonenden
4. Cliëntondersteuning
5. Zorgtechnologie en innovatie
6. Arbeidsmarkt en vakmanschap

Het doel is dat mensen met een beperking passende, kwalitatief goede en toekomstbestendige zorg krijgen. De agenda bouwt voort op het programma Volwaardig Leven uit 2018 en kreeg in 2022 financiële steun om actiepunten uit te voeren. De uitvoering loopt tot 2026, waarna in 2027 de resultaten worden geëvalueerd.

Transitieakkoord ZN - VGN

In 2022 hebben de VGN en ZN een akkoord afgesloten met als doel om samen de transitie te maken naar duurzame, toekomstbestendige en betaalbare gehandicaptenzorg. Dit akkoord is geïnspireerd op >>

het VN-verdrag Handicap en in lijn met de visie van zowel de VGN als de zorgkantoren. Het akkoord is opgebouwd langs vijf kanslijnen:

1. Betekenisvolle dagbesteding
2. Arbeidsbesparende technologie
3. Passende zorg
4. Een zelfstandige plek in de samenleving
5. Stimuleren van het eigen netwerk

Het akkoord loopt eind 2025 af. De VGN en ZN hebben uitgesproken met elkaar verder te willen en verkennen hoe het akkoord na 2025 voortgezet wordt.

Bestuurlijke afspraken complexe zorg

Vanwege de complexiteit van de vraagstukken rondom de zorg voor mensen met een verstandelijke beperking met een (zeer) intensieve zorgvraag en onbegrepen gedrag, heeft de VGN samen met VWS, ZN en leder(in) in juli 2024 afgesproken om, aanvullend op de afspraken binnen de Toekomstagenda, extra in te zetten op een aantal prioriteiten.

We werken intensief samen om uiterlijk eind 2026 te komen tot concrete resultaten op twee sporen, met vier geprioriteerde vraagstukken:

1. Het voorkómen van (onnodig) geëscaleerde complexe zorgvragen:
 - Vroegsignalering en preventie
2. Het beantwoorden van een complexe zorgvraag:
 - Beter inzicht in het aantal wachtenden
 - Samenwerking verbeteren tussen de gehandicaptenzorg en de geestelijke gezondheidszorg
 - Inzicht en overzicht van lopende projecten en initiatieven

Hervormingsagenda Jeugd

Het Rijk, de VNG, cliëntenorganisaties, beroepsverenigingen en de BGZJ ondertekenden in juni 2023 de Hervormingsagenda Jeugd. De [Hervormingsagenda Jeugd](#) bevat een groot pakket afspraken om ervoor te zorgen dat kinderen en gezinnen die hulp nodig hebben, de juiste hulp en ondersteuning krijgen. Een ander doel is het jeugdzorgstelsel financieel houdbaar maken voor de toekomst. De afspraken gaan onder meer over kwaliteit, regionalisering en standaardisering, het versterken van lokale teams en de reikwijdte van de Jeugdwet. Deze plannen zijn bedoeld voor de periode van 2023-2028.

Green Deal Duurzame Zorg 3.0

In de [Green Deal Duurzame Zorg 3.0](#) werken partijen waaronder de zorgbranches samen om activiteiten voor het realiseren van duurzame zorg uit te voeren. De Green Deal 3.0 loopt van 2023 t/m 2026 en wordt gefaciliteerd door het ministerie van VWS. Binnen de Green Deal ligt de focus op vijf thema's:

1. Gezondheidsbevordering
2. Bewustwording
3. Minder CO2-uitstoot
4. Minder primair grondstoffenverbruik
5. Verminderen van milieubelasting door medicatie(gebruik)